

Indtryk fra generalforsamling på Lyø

Klokkestenen på Lyø er nok øens svar på den lille havfrue – den skal alle turister hen og slå på

Ø-færgen sejler fra Fåborg til Lyø/Avernakø i trekantsejlads, så den ene gang er den først på Lyø og næste gang går turen til Avernakø først, turen til Lyø direkte fra Fåborg tager 40 minutter. Vel ankommet på Lyø, bliver vi modtaget på havnen af Elise Hansen, her holder der traktor og vogn til at transportere gæsterne rundt til deres værtsfamilier eller de sommerhuse, som er stillet til rådighed. „Damgården“ er en nedlagt gård, som i dag fungerer som forsamlingshus. Her mødes de gæstende øboere uden værtsfamilier til middag fredag aften og lørdag er der fælles morgenkaffe. Nye øboere ankommer, der er knus og gensynsglæde, og snakken går lystigt.

Lyboere stammer fra oprørske bønder
„Mindestenen“ er et knudepunkt på øen. Her mødes generalforsamlingens deltagere til en tur rundt på Lyø. Ø-turen begynder med at Mogens Windeleff fortæller lidt om øens historie. Bl.a. at Lyø i tidernes morgen var rig på vildt. I Valdemar Sejrs Jordebog nævnes såvel hjort, som

rådyr, dådyr og heste. Valdemar Sejr har for øvrigt spillet en særlig rolle på Lyø. En forårsdag i 1223, var han, kongen, på jagt på Lyø. Her blev han taget til fange af en af sine egne lensmænd, grev Henrik af Schwerin. Først tre år senere slap han fri. Det kostede ham 45.000 mark, hans afdøde dronnings sølv og væsentlige dele af de nordtyske besiddelser, hvor han sad i fangenskab. I 1500-tallet uddøde hele Lyø's befolkning efter epidemier og plyndringer. Øen blev genbefolket af 24 familier, der havde gjort oprør mod deres godsejer og fået beskeden: Enten forsvinder I til Lyø eller I bliver henrettet! De oprørske bønder valgte Lyø! Flere af de 24 fæstegårde er siden blevet delt, der er kommet husmandssteder til og enkelthuse, men strukturen i bebyggelsen på Lyø stammer fra de 24 indvandrerfamiliers gårde.

Gode debatter

Traktorturen starter og vi kommer rundt på Lyø og nyder den dejlige afvekslende natur. Vi besøger „Klokkestenen“ som

er en stendysse med lyd. Der er dybe fordybninger i stenen, et tegn på, at mange har prøvet at frembringe en klokkelignende lyd, og efter sigende få et ønske opfyldt. Vi kører videre i naturen og ender ved Lyø Kultur og Besøgscenter, som er Lyø's gamle skole, der lukkede i 2009, her spiste vi frokost og herefter gik turen til Lyø's ferielejligheder, der har et fint konferencerum, hvor generalforsamlingen blev afholdt. Generalforsamlingen forløb med gode beretninger fra formand og sekretariat med ivrige debatter. Ingen generalforsamling uden en god fest lørdag aften. Alle mødte op i godt humør og vi fik serveret en dejlig middag, flere festlige indslag, lystige historier og sange. Som altid en god oplevelse med snak og hygge.

Dejligt at så mange øer møder op, så vi i fællesskab kan arbejde for øernes ve og vel.

Tak for en god generalforsamling og på gensyn næste år

Lone Nielsen Sejersø

Vi vil ikke have alt, men...

Kommentar af Dorthe Winther

Generalforsamling

Så er årets generalforsamling vel overstået – læs mere inde i bladet. Men her skal lige knyttes et par kommentarer til dels selve generalforsamlingen og dels arrangementet. Først en stor tak til Lyø Beboerforening for et flot og veltilrettelagt arrangement. Det var bare super! Hvis man endelig skulle klage over noget, var det de manglende gadelys, som gjorde, at vi havde ret svært ved at finde hjem i den kulsorte Lyø-nat.

På selve generalforsamlingen var der stillet to forslag. Saltholm søgte om optagelse i Sømmenslutningen af Danske Småøer. Efter de havde fremlagt deres begrundelser for at søge om optagelse, debatterede generalforsamlingen deres ansøgning. Såfremt Saltholm skulle optages, skulle der dispenseres fra optagelseskriteriet omkring beboerantal. Generalforsamlingen besluttede efter en debat at sige nej til dispensationen og dermed nej til at optage Saltholm som medlem.

Efter debatten blev bestyrelsen opfordret til at præcisere optagelseskriterierne, specielt med henblik på ejerskab af jorden. Man kunne frygte, at en enmandsejet ø ønskede optagelse i Ø-sømmenslutningen og derfor ansatte 20 personer på sin gård på øen. Spøgelser? Måske – men vi er i al fald blevet bedt om at forholde os til det i bestyrelsen, så det gør vi selvfølgelig.

Det andet forslag blev fremført af Svend Nørvang fra Sejerø, der ønskede, at vi skulle arbejde for finansiering af ældreboliger, således at ældre kan flytte til øerne, eller at de, der allerede bor der i dag, kan blive boende. Generalforsamlingen vedtog, at bestyrelsen skal undersøge mulighederne og drøfte dem med Folketingets politikere.

Folketingets Ø-kontaktudvalg på tur til Tunø

Det har gennem flere år været en tradition, at Folketingets Ø-kontaktudvalg tager på ø-tur i forsommeren. Således også i år, hvor turen gik til Tunø. Det nuværende ø-udvalg har besluttet at invitere kommunalpolitikere fra den kommune, hvor den ø man besøger, er hjemmehørende med på deres ture. Det er en rigtig god ide, da rigtig mange af de emner, der berøres på en sådan ø-tur, refererer til den

kommunale administration. I år deltog Odders Borgmester Elvin J. Hansen og Viceborgmester Sanne Rubinke i turen. Tunø Beboerforening havde lavet en fantastisk god tur, hvor der dels blev mulighed for at nyde Tunøs smukke natur, og dels blev politikerne fra både folketing og kommune præsenteret for den kamp, det er at bevare Tunø som et levende helårssamfund – en velfungerende færge med bare to til tre afgang pr. dag (et fromt ønske synes nogen af os andre), et sundhedsberedskab, der gør at man også kan blive syg og gammel og fortsat bo på Tunø, en skole så man fortsat kan tiltrække unge familier med børn. Men der udover er der ingen tvivl om, at vi også blev præsenteret for nogle engagerede ø-folk, som ønsker at fastholde deres ø som et levende samfund og som knokler for det. Og som medspillere til dette ønsker et aktivt folketing og måske i endnu højere grad en aktiv, positiv og medspillende kommune.

For selvfølgelig kan vi ikke få alt – det kan de heller ikke på Tunø. Men det er jo heller ikke det vi vil have! Men vi er nødt til at have basale servicefaciliteter, der gør at vi kan opretholde et samfund for folk i alle aldersgrupper.

Folketingets Ø-kontaktudvalg nedlægges

Som omtalt i sidste nummer af Ø-posten havde Folketingets Udvalg for Forretningsordenen stillet forslag om at nedlægge Folketingets Ø-kontaktudvalg og i stedet oprette et Udvalg for Landdistrikter og Øer. Det blev desuden foreslået, at Udvalget for Landdistrikter og Øer eventuelt kunne oprette et underudvalg, som i særlig grad kunne følge vilkårene for og udviklingen på småøerne. Vi har selvfølgelig gjort indsigelse mod nedlæggelse af Ø-kontaktudvalget, men nu er afgørelsen truffet. Folketingets Ø-kontaktudvalg nedlægges, et udvalg for landdistrikter og øer oprettes og der laves herunder et underudvalg, som i særlig grad skal følge vilkårene for og udviklingen på småøerne. Underudvalget vil – i lighed med det nuværende kontaktudvalg – komme til at bestå af et medlem fra hvert parti.

Når det nu ikke lykkedes at bevare Folketingets Ø-kontaktudvalg, må vi glæde os over, at der trods alt er oprettet

dette underudvalg, således at der fortsat er fokus på de danske småøer. Lige så snart et folketingsvalg er overstået, må vi på banen for at mødes med det nye udvalg. Forhåbentligt kan det gode samarbejde og de årlige ø-ture fortsætte.

Ø-støtte

Denne del bliver lidt af en gentagelse af, hvad jeg skrev i december 2010 efter sidste ansøgningsrunde af Ø-støttemidler, men det er desværre sørgeligt aktuelt stadigvæk. Vi har netop afsluttet endnu en gennemgang af ansøgninger. 'Vi' er embedsmænd fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet samt sekretariatsleder Claus Jensen, næstformand Eva Terkelsen og jeg. Claus, Eva og jeg er høringsberettigede i forbindelse med behandling af ansøgningerne (men vi bliver selvfølgelig sat 'uden for døren', når det handler om ansøgere fra 'vores egne' øer). Embedsmændene indstiller til godkendelse, og det er Indenrigs- og Sundhedsminister Bertel Haarder, der giver den endelige godkendelse.

Igen må man sige: Der er rigtig mange gode projekter og mange gode ansøgninger, men desværre er der ikke ubegrænsede midler, så der bliver tale om en prioritering af midlerne, og derfor kan gode projekter og ansøgninger godt få afslag.

Men – men – men: Der er altså også nogle ansøgninger, som er svære at give en fair behandling. Projekter, hvortil der søges mange tusinde kroner uden et budget, uden tilbud fra håndværkere og hvor det måske oven i købet er svært gennemskueligt, hvad der i virkeligheden søges til. Projekter, som kunne være gode, men som det ikke er muligt at støtte, fordi oplysningerne simpelthen er for mangelfulde. Og i en tid, hvor der er mange ansøgninger til færre penge – ja så bliver disse ansøgninger hurtigt lagt i afslags-bunken.

Derfor: Hvis du søger ø-støtte og ønsker, at dit projekt skal få en fair behandling, så vedlæg et budget, et overslag/tilbud på hvad det koster (hvis det er en ting, så find en pris på nettet og vedlæg, eller indhent et tilbud fra en håndværker), samt et årsregnskab, så man har en chance for at se lidt om den økonomi, der i øvrigt er i foreningen/virksomheden.

God vind fremover!

Den 1. januar 2002 startede Claus som sekretariatsleder hos Sammenslutningen af Danske Småøer. En lidt undseelig, ikke specielt højtråbende og selvpromoverende sekretariatsleder. Men med sin tillidsvækkende og positive fremtoning har Claus gennem tiden skabt stor respekt om sekretariatslederjobbet og sin egen person.

Claus er rigtig god til at tale med alle og har i dag en kæmpe stor viden om de danske småøer. Mange øboere, embedsmænd, politikere og journalister har ofte ringet til Claus for lige at få at vide, hvordan dette eller hint nu hænger sammen. Og så er Claus da også blevet lidt mere frembrusende med tiden – lur mig om man ikke gennem de seneste år snildt har

kunnet afæske ham en ø-politisk holdning – om ikke andet, så mens han var beskæftiget med lige at rulle sig en smøg.

Her efter 9½ år som sekretariatsleder ønsker Claus så at rejse sammen med sin familie til København. Vi kommer til at savne dig, men ønsker dig og din familie rigtig god vind fremover.

Dorthe Winther, formand

Tak for dansen!

Det er selvfølgelig med vemod, at jeg har sagt mit job som sekretariatsleder op, men det er også det rigtige tidspunkt for mig. Det har været et privilegium at arbejde med de små øers velbefindende og lære så mange engagerede mennesker at kende. At opleve øboeres evne og lyst til at tage ansvar for deres lokalsamfund har været meget lærerigt. Flødeskummet i mit job har været møder med danske og sågar europæiske øboere, men jobbet består jo også af mere „kedelige“ administrative opgaver, som jeg nok ikke kommer til at savne. Jeg kan ikke takke alle,

som jeg skylder tak, men jeg vil takke de skiftende bestyrelser og kollegaer for et godt samarbejde, hvor der også har været plads til humor og tak til alle de øboere, der har åbnet deres hjem for mig. En særlig tak til strynboerne, der har taget

så godt imod mig og min familie, pas nu godt på „min“ ø. Håber det bedste for de små øer og for jeres interesseorganisation, Sammenslutningen af Danske Småøer.

Med venlig hilsen Claus Jensen

Det skal stadigvæk ikke være bureaukratisk at søge om ø-støttemidler, men hvis man vil gøre sig selv og sit projekt en tjeneste, så skal der altså laves en grundig ansøgning.

Ny sekretariatsleder

Når dette nummer af Ø-posten udkommer, har Claus haft sidste arbejdsdag som sekretariatsleder på sekretariatet på Strynø. Forhåbentlig har bestyrelsen også ansat en ny sekretariatsleder. I skrivende stund er bestyrelsen ved at nærlæse de 11 ansøgninger, vi har modtaget. Det er selvfølgelig ikke mange i en tid med forholdsvis stor arbejdsløshed, men vi må nok også se i øjnene, at det i disse tider ikke er så let at rykke sin familie op, sælge hus, skaffe nyt job til sin samlever mv. Men indtil videre håber vi på, at vi i næste nummer af Ø-posten kan præsentere vores nye sekretariatsleder.

*

DEN SEJLENDE MALER

Fra april til oktober sejler Den sejlede Maler igen til de danske småøer. Jeg tilbyder udførelse af bygningsmalerarbejde – inde og ude – nyt som gammelt. Er vant med mange forskellige opgaver som sommerhuse, private boliger, børnehaver, skoler, præstegårde, plejehjem osv. Økonomisk fordelagtigt for dig – ingen udgift til færgeoverfart og overnatning. Ta' i god tid kontakt til Malermester Henrik Sørensen på tlf. 40 55 67 44. Se også hjemmesiden www.densejlendemaler.dk

 Malermester Henrik Sørensen er medlem af Danske Malermesteres Garantiorning

Dansk/irsk møde på Fejø

Tunboere, fejbattinger, og anholtboere i godt selskab med irske øboere

Der var god energi på Fejø weekenden den 18.-19. juni. Hold da op, hvor var det godt.

Den weekend var Fejøs energigruppe vært for et møde i det irsk/danske ø-samarbejde IRDA. 10 irske øboere ankom fredag aften – og så blev der kigget på rigtig alternativ energi, diskuteret planer, strategi & finansiering, lavet aftaler og diskuteret.

Vi nåede at se en masse af Fejø, både små energiprojekter, lidt turisme & erhverv og ikke mindst hyggelige Dybvig Havn, hvor vi holdt til en del af tiden. På skolen havde vi lånt et par lokaler, og der kunne vi i fred og ro holde vores projektmøder sammen med Søren Stensgaard fra Samsø Energiakademi.

Søndag tog vi alle på studietur til Lollands energi- og miljøprojekter. Leo Christensen fra Lolland Kommune viste os rundt, og vi oplevede brintlandsbyen, algeprojekterne, kæmpevindmøllerne, bølgeenergianlægget m.m.

Fejø var et vigtigt skridt på vejen

I IRDA projektet skal vi inspirere hinanden på tværs af øer og på tværs af lande. Og vi hjælper hinanden med at få lavet gode planer for omstilling til mere vedvarende energi og mindre energiforbrug. Inden nytår skal energigrupperne på Anholt, Árann Mhór, Bere Island, Clare Island, Fejø og Tunø nemlig være færdige med hver deres plan. Det er et stort arbejde, som der bliver lagt mange timers

arbejde i, og som skaber mange tanker, drømme og ideer.

Mødet på Fejø var et vigtigt skridt på vejen – vi fik ny viden og inspiration og taget beslutninger – men nok så vigtigt: vi blev oplivet og optimistiske! Og det er jo en vigtig del af sådan et samarbejde, at vi snakker, fester, driller, synger og diskuterer. Det må jo godt være sjovt at være alvorlig.

Jeg skal hilse fra irerne og sige til fejjøboerne: Jeres fejjoske æblemost er en drøm! Og hvor er I heldige, at I har Den Lysegrønne Ø!

Tak til alle de fejjøboere, som gjorde det til et godt arrangement og en fantastisk oplevelse. Tak til tubaspilleren, vinbonden, Den Lysegrønne Ø, Toppen, Gæstehuset, Kernegården, den levende elektriker, den flyvende læge og Susanne, Sue og Henning og til alle Jer, som var med til vores lille fest i Det Gule Pakhus lørdag aften.

Læs mere om projektet på www.irda-energy.net

Morten Priesholm

Visens skib besøger øerne igen i år

Visens skib besøger igen i år en lang række danske havne med smagsprøver på den danske og nordiske sangskat. Koncerterne vil typisk byde på solistunderholdning på højt niveau blandet med muntre syng-med-sange. Havnene på Endelave, Omø, Tunø, Lyø og Aarø kan se frem til besøg af de syngende sejlere, men også mange af øernes anløbshavne på fastlandet får besøg af Visens Skib. Læs mere på www.visensskib.dk

cj

Bosætningskampagne

På baggrund af de stadig faldende befolkningstal har vi i bestyrelsen besluttet at iværksætte en bosætningskampagne. Vi ved, at rigtig mange øer hele tiden arbejder med bosætning, men vi kan måske med en fælles kampagne sætte et overordnet fokus på det at bo og leve på en ø. Vi har søgt og fået 150.000 kr. fra Ø-støttemidlerne til en bosætningskampagne.

For at få gode ideer til at sparke en sådan kampagne i gang havde vi midt i

maj inviteret 3 øboere – Annette Holst fra Agersø, Anders Møller Olsen fra Endelave og Hans Jeppesen fra Fur – til at komme med ideer til, hvorledes bosætningen kan øges på de små øer. Det blev en spændende dag med drøftelse af, hvad en bosætningskampagne ville kunne indeholde, metoder til at få budskabet frem, og hvem målgrupperne skulle være. Et forslag fra arbejdsgruppen er, at øer i de tre regioner: Jylland, Fyn og Sjælland regionalt planlægger et reklamefrem-

stød i henholdsvis Århus, Odense og København. Det skulle så løbe af stablen samme dag i hele Danmark i foråret 2012 og kunne evt. følges op af åben ø-dage i efteråret 2012.

Bestyrelsen besluttede på sit sidste bestyrelsesmøde, at bosætning skal være årets tema på vores repræsentantskabsmøde den 12.-13. november i Odense.

Dorthe Winther, formand

Nye tilskudsmuligheder hos Realdania

Fonden Realdania er kendt for at støtte store og spændende projekter indenfor byggeri, bygningsmiljø og kulturarv. Nu sætter fonden fokus på Danmarks yderområder.

Med 144 mio. kr. vil Realdania sammen med bl.a. Økonomi- og Erhvervsministeriet og Dansk Bygningsarv de kommende år støtte en stribe projekter under overskrifterne:

- Besøgssteder på særlige destinationer (natur og landskab)
- Potentialet i yderområder – Mulighedernes Danmark (større projekter med udgangspunkt i „unikke stedbundne ressourcer“ – jf. Læsø Sydesalt og surferbyen Klitmøller)
- Kvalitet i kysternes turistbyer (fysiske planlægning og demonstrationsprojekter til gavn for både turister og lokalsamfund)

For mig se er der allerede ø-projekter i støbeskeen, som passer til disse temaer: Nye multihuse, erhvervsprojekter, besøgscentre, naturformidling, fugletårne, turist-faciliteter osv.

I løbet af efteråret sender Realdania oplysninger ud om ansøgningsfrister og vilkår. Det ser ud som om første ansøgningsfrist bliver i januar 2011. Men det er nok en god idé allerede nu at skele til mulighederne og være forberedte på, at her kan være tilskudsmuligheder til gode ø-projekter, som vores egne puljer i landdistriktsprogrammet, fiskeriudviklings-programmet og landdistriktpuljen slet ikke kan løfte alene.

Småøernes Aktionsgruppe og Sammenslutningen af Danske Småøer har kontakt til Realdania og Dansk Bygningsarv for at belyse mulighederne for støtte til ø-projekter. Så tag endelig kontakt til mig, hvis der er ideer og

projekter, vi skal have med i vores tanker. Eller hvis der er brug for en snak om en projektidé. Jeg har tlf. 38 33 00 67 og mail

mp@aktionsgruppe.dk. Se mere på www.yderomraader.dk

Morten Priesholm, Småøernes Aktionsgruppe

WINDSPOT
BY SONKYO ENERGY
www.windspot.es

- Driftsikker
- Støjsvag
- 5 års fabriksgaranti, mindst 25 års design levetid
- Fradragsberettiget investering med 25 % pr. år
- Permanent magnet generator - gear løs
- Patenteret pitch system: højtydende produktion, 30-33 % i virkningsgrad også kaldet cp værdien

LS ØSTOKER

L S Stoker - Maltvej 19 - 9700 Brønderslev - 98 80 11 22
www.Lsstoker.dk - Ls-stoker@mail.tele.dk

Fra den 37. generalforsamling i Sammenslutningen af Danske

En generalforsamling i Ø-sammenslutningen er også uformelt samvær, hvor øboere har lejlighed til at mødes og udveksle erfaringer. Men en generalforsamling har også en formel dagsorden, hvor bl.a. formandskabet beretter om året der er gået.

22 medlemsøer, ud af 27 mulige, var repræsenteret ved årets generalforsamling på Lyø, hvilket må betegnes som en flot repræsentation. Generalforsamlingen blev indledt med, at Peter Jensen (V) fra Faaborg-Midtfyn kommune bød velkommen til Lyø, en velkomst kryddret med anekdoter fra Peter Jensens oplevelser på kommunens øer Avernakø, Lyø og Bjørnø. Henrik Brodersen (DF) fra Folketingets Økontaktudvalg var blandt gæsterne, og han sendte en hilsen fra udvalget, hvor han takkede for det gode samarbejde med Ø-sammenslutningens formandskab og sekretariat. Et samarbejde, hvor det for udvalgets medlemmer ikke handler så meget om partipolitik, men mere om selve sagen.

Et travlt år

Dorthe Winther, Ø-sammenslutningens formand fra Omø, skulle aflægge sin første beretning som formand. Hun konkluderede, at det havde været et travlt år, og lagde ud med at fortælle om arbejdet for at man nationalt formulerer en ø-politik. Det blev på forrige generalforsamling besluttet, at det skulle være en særlig opgave for organisationen. Temaet var også på dagsordenen ved repræsentantskabsmødet, hvor der var en flot repræsentation fra Folketinget til at diskutere national ø-politik med os. Siden bad Økontaktudvalget Indenrigsministeren om at fremlægge en redegørelse i Folketinget om de små øer. Det blev gjort i maj. Dorthe har også deltaget i Indenrigs- og Sundhedsministeriets undersøgelse af fordele og ulemper ved den nuværende organisering og finansiering af færgerne til de små øer. Hovedkonklusionerne fra rapporten, som var resultatet af arbejdet, blev fremlagt af Bertel Haarder på Ø-sammenslutningens kommunekonference i januar. Andre temaer i formandens beretning var bl.a. bredbånd, erhvervsudvikling, kommu-

Kristian Krøger fra Oro var blandt de debatlystne øboere

nale besparelse, europæisk samarbejde, bosætningskampagne, og meget mere. Beretningen i den fulde form kan læses på vores hjemmeside.

Fejø Skole lukningstruet?

I den efterfølgende debat fortalte Kasper Tøgern fra Fejøforeningen om de evige rygter og trusler om nedlæggelse af Fejø Skole. Som han sagde, så er det svært at lave aktivt bosætningsarbejde, når truslen om skolelukning hænger i luften. På Fejø har man diskuteret muligheden for at gøre Fejø Skole til en satellit af en privatskole, hvis kommunen nedlægger folkeskolen på øen. Dorthe Winther inviterede sig selv til et møde med Fejøforeningen og repræsentanter fra Lolland kommune for at snakke tingene igennem. Undertegnede aflagde på vegne af sekretariatet beretning om årets gang. Det har været et travlt år præget af politik mere end vanligt. Der lå et stort arbejde i at

organisere ESINs årsmøde på Sejerø, men Sejerø Beboerforening havde nu godt styr på det. Andre usædvanlige praktiske opgaver var Økontaktudvalgets besøg på de irske øer samt konferencen for kommuner med øer. Arbejdet i Småøernes Aktionsgruppe, hvor undertegnede har virket som formand, fik også et par ord med på vejen. Sekretariatet kunne fremlægge et regnskab med et overskud på 28.278 kr.

Ældre øboere et særligt indsatsområde?

Bestyrelsen havde modtaget et forslag fra Svend Nørvang, Sejerø, om at Ø-sammenslutningen skulle gøre en særlig indsats for at skaffe midler til ældreboliger på de små øer. Svend fremlagde sin sag og mente, at Ø-sammenslutningen ville være den rette til at administrere en pulje penge til byggeri af ældreboliger. Formandskabet imødekom, at ø-befolkningen er aldrende og fortjener et særligt

Småøer

fokus, men at Ø-sammenslutningen skulle være en slags ejendomsadministrator var generalforsamlingen enige i vil ligge udover foreningens opgave. Men forslaget afstedkom en god debat om bosætning i almindelighed og ældre borgeres velfærd i særdeleshed.

Ansøgning fra Saltholm afslået

På årets generalforsamling var der en ansøgning fra Saltholm om medlemskab af Ø-sammenslutningen. Saltholm ligger i Øresund og er en del af Tårnby Kommune. Øen er ejet af lodsejere fra Amager og har i flg. folkeregisteret 5 beboere. Hvis Saltholm skulle optages som medlem, så kræver vedtægterne at generalforsamlingen dispenserer fra vedtægterne, hvor det bl.a. kræves at medlemsøer har mellem 20 og 1.200 beboere. I dag har vi Birkholm og Hjortø med færre end 20 beboere, men de havde dog over 20 beboere, da de blev medlem.

Repræsentanter fra Saltholm fremlagde øens sag, og efter forsamlingen havde haft mulighed for at stille spørgsmål, så blev Saltholm-repræsentanterne sendt uden for døren, så forsamlingen frit kunne diskutere ansøgningen. Det der gik igen i debatten, var en bekymring over den præcedens det kan skabe, hvis Ø-sammenslutningen begynder at optage meget små privat-ejede øer. Debatten endte med en hemmelig afstemning, hvor 17 stemte imod optagelse af Saltholm, 2 for, og 3 blanke.

Skiftedag i bestyrelsen

Der var også valg til næstformandsposten, hvor Eva Terkelsen, Bjørnø, var på valg. Hun blev valgt uden modkandidater. Ved årets generalforsamling udtræder Strynø og Barsø af bestyrelsen, og Baagø og Femø træder ind. Agersø inviterer til generalforsamling i 2012, som foregår i weekenden d. 2.-3. juni.

Claus Jensen

Ø-skoler vil samarbejde med irske øer

Anholt Skole og Sejerø Skole vil nu undersøge om det er muligt at etablere et samarbejde med to irske ø-skoler. Derfor rejser de to skoleledere fra Sejerø og Anholt i begyndelsen af september til irske Bere Island og Inis Oírr for at mødes med skolerne der. Ideen er at finde ud af, om det kan lade sig gøre at lave et dansk/irsk undervisningssamarbejde, som bygger på videokonferencer, internet, smartboards osv. De to danske skoler samarbejder i forvejen om et projekt med Interaktiv fjernundervisning og fjernlæring. Med de irske kontakter håber skolerne, at projektet kan få en international udløber. På turen til de irske øer deltager også Lotte Brinkmann, tidligere skoleleder på Anholt og nu projektleder på IT-skoleprojektet. Turen er organiseret i samarbejde med Småøernes Aktionsgruppe, som i forvejen har gode kontakter til de irske småøer.

Morten Priesholm

Ny ansøgningsfrist til cykelpulje med fokus på de små øer

Der er igen åbnet for 2011 ansøgningsrunden for den særlige indsats til at fremme udviklingen af cykelturisme med fokus på danske småøer med under 1200 indbyggere. Ansøgningsfristen er d. 31. august 2011. I forbindelse hermed kan der ansøges om tilskud til lokale projekter, der kan forbedre cykelinfrastrukturen i bred forstand. Der kan f.eks. ansøges om tilskud til:

- anlæg af nye cykelstier
 - opgradering af eksisterende stier til mere cyklistvenlige stier
 - kampagner vedrørende cykelturisme på småøer
- Læs mere på www.vejsektoren.dk

cj

Folketings-tur til Tunø

Det er en tradition, at Folketingets Økontaktudvalg en gang om året besøger en af de små øer, denne gang gik turen til den østjyske ø, Tunø

Når Folketingets Økontaktudvalg besøger de små øer i selskab med formandskabet i Ø-sammenslutningen, så er det et møde med den lokale beboerforening, hvor øboerne har lejlighed til at vende lokale udfordringer og problemstillinger med politikerne. I de senere år har det været praksis også at invitere de lokale kommunalpolitikere med, og det har været en rigtig god idé. For mange gange er temaerne på disse ture færger, skole, hjemmepleje mv. som er kommunale opgaver. På Tunø deltog Odder kommunes borgmester, Elvin Hansen, samt viceborgmester og formand for social- og sundhedsudvalg, Sanne Rubinke. At Tunø var målet for ø-turen i år blev besluttet for længe siden. I Ø-sammenslutningens sekretariat føres protokol over udvalgets besøg på øerne og foreslår så målet for udvalgets næste tur. Tunø stod for tur, og var samtidig et meget aktuelt valg. For Tunø og Odder kommune har den sidste tid været voldsom på kant med hinanden.

Ligefrem og barsk tone

På trods af nok den ringeste fartplan blandt Ø-sammenslutningens øer, så har Tunø haft en bemærkelsesværdig befolkningstilvækst de sidste 10-12 år. Fortrinsvis bestående af tilflyttende seniorer, men også enkelte børnefamilier. Men øen indbyder ikke til pendlende erhvervsaktive øboere med kun to afgangene om dagen, hhv. formiddag og eftermiddag, så tilflytningen er sket på trods af disse hårde odds. Færgeren var naturligt et væsentligt debattemne ved mødet mellem politikere og øboere, og især stod kommunens beslutning om at spare finansieringen af Tunøs sygeplejerske væk for skud. Tonen mellem øboere og de kommunale politikere var ligefrem og til tider barsk. Tunø Beboerforening har indklaget Odder Kommune for statsforvaltningen, da man mener, at Odder kommunes særregler for hjemmepleje på Tunø er ulovlig forskelsbehandling af borgerne i kommunen. Der er ikke kommet svar på Tunøs klage endnu. Tunø Beboerforening har også afviklet en „folkeafstemning“ på øen, hvor borgerne blev bedt om at svare på om man ønskede sig øen ind under Århus kommune i stedet for. Det var der et stort flertal for, men det er ikke så simpelt i

Øboere og politikere i samlet flok foran Tunø Kirke

praksis. I Odder kommune er man da heller ikke sindet at „slippe af“ med Tunø. Kommunalpolitikere så i stedet frem til et samarbejde om at føre Tunøs kommende udviklingsplan ud i livet. På trods af den alvorlige dagsorden, så var det en god tur, hvor politikerne også fik et indblik i de mange tiltag, som øboere har taget initiativ til, der iblandt den

flotte foreningsdrevne købmandsgård, netcafé, museum, og så selvfølgelig en tur rundt i Tunøs smukke natur.

Claus Jensen

Øernes repræsentanter i S sammenslutningen af Danske Småøer

Ø	Medlemsnr.	Navn	Email	Telefon
Aarø	(7)	Birte Theede Holst	birtetheede@bfv-aaroe.dk	74 58 46 78
Agersø	(24)	Michael Due	lillegade2@mail.dk	58 19 80 99
Anholt	(19)	Poul Anker Boisen	poulankerboisen@gmail.com	20 96 50 22
Askø	(17)	Sally Møller Hansen	smhjal@post.tele.dk	28 19 82 09
Avernakø	(03)	Gitte Sørensen	gitte@avernak.dk	29 80 99 86
Baagø	(11)	Kirsten Christensen	kc_vc@strynet.dk	64 71 12 37
Barsø	(05)	Paul Svennesen	psvennesen@mail.dk	74 61 82 87
Birkholm	(18)	Johannes Balslev	balslev@fakse-ldp.dk	56 71 72 26
Bjørnø	(15)	Susanne Nim Jensen	susannenim@gmail.com	62 61 02 04
Drejø	(02)	Ejlf Rasmussen	ee.rasmussen@drejo.dk	62 21 02 33
Egholm	(25)	Ove Axelsen	egholm@image.dk	98 17 49 69
Endelave	(13)	Lars Møller	info@endelave.net	75 68 94 88
Fejø	(09)	Jørgen Møller	moelcon@mail.dk	44 95 92 95
Femø	(12)	Hanne N. Carlsen	hanne.norup@kabelmail.dk	45 76 66 51
Fur	(26)	Per Arne Teglgård	perarnet@hotmail.com	97 59 33 29
Hjarnø	(01)	Søren Nors	filns@hotmail.com	41 41 55 98
Hjortø	(27)	Birgitte Svendsen	bs@knupa.dk	62 21 16 61
Lyø	(04)	Bent Knudsen	gurli@knudsen.mail.dk	47 33 33 61
Mandø	(21)	Claus Christensen	claus-h-christensen@hotmail.com	75 44 31 44
Nekselø	(16)	Roar Slots	roar.slots@mail.dk	59 26 90 54
Omø	(10)	Svend Erik Hansen	sverikq8@dlgmail.dk	58 19 90 98
Orø	(22)	Kristian Krøger	58kristian@gmail.com	31 66 38 94
Sejersø	(14)	Lone Nielsen	pg@nielsen.mail.dk	59 59 02 45
Skarø	(23)	VAKANT		
Strynø	(06)	Kjeld T. Hansen	k@strynet.dk	62 51 59 02
Tunø	(08)	Knud Madsen	tunoe@tdcadsl.dk	86 55 30 98
Venø	(20)	Anker Frimodt Jensen	frimodt@live.dk	97 86 80 22

Medlemsnummeret i parentes angiver turnussen i besættelse af bestyrelsesposter

Bliv støttemedlem af Sammenslutningen af Danske Småøer

Interesserer du dig for de danske øer? Så tegn et støttemedlemskab og modtag Ø-Posten på din adresse. Det koster blot 150,- kr. om året. Kontakt sekretariatet på sekretariatet@danske-smaaoer.dk, hvis det har interesse!

Sydfynsk nationalpark uden Strynø

Så er forslaget til Nationalpark Det Sydfynske Øhav på plads. Styregruppen for projektet har vedtaget en plan for en nationalpark, som omfatter større eller mindre dele af kommunerne Ærø, Svendborg, Faaborg-Midtfyn og Assens. Langeland kommune har valgt at træde ud af nationalparksprojektet, dermed er Strynø som den eneste af de sydfynske øer ikke med i planerne.

cj

Næste frist til Indenrigs- ministeriets ø-støtte

Næste ansøgningsfrist til Indenrigs- og Sundhedsministeriets ø-støtte er d. 1. oktober, 2011. Det overordnede formål med ø-støtten er at sikre levevilkårene i de små øsamfund, herunder at medvirke til skabelse og bevarelse af arbejdspladser samt tilflytning til øerne. Der ydes bl.a. støtte til etablering eller udvidelse af produktions-, forarbejdnings- og servicevirksomheder eller butikker, kulturelle projekter samt projekter, der understøtter øboernes levevilkår. Læs mere på www.im.dk under „Puljer“ eller kontakt Ø-sammenslutningens sekretariat for yderligere oplysninger.

cj

Indkaldelse til generalforsamling i Småøerne Erhvervsudviklings Center SEUC

Tirsdag d 9 august kl 13-16 på Kulturmaskinen Farvergården 7 Odense. Lokalet hedder Nielsen.

Det er muligt at købe sandwich i kulturmaskinens café forud for mødet. Alle er velkomne, tilmelding ses gerne til msmeldgaard@gmail.com

Dagsorden ifølge vedtægterne:

- a. Valg af ordstyrer og stemmetæller
- b. Beretning om foreningen i det forløbne regnskabsår
- c. Fremlæggelse af foreningens reviderede regnskab med bestyrelsens forslag om anvendelse af overskuddet og det kommende års budget
- d. Fastlæggelse af kontingent.
- e. Indkomne forslag: Yderligere forslag skal være formanden Kai Winter i hænde senest 15/7-2011
kai@kernegaarden.dk
 - 1) Hvordan sikres mere involvering i SEUC's arbejde
 - 2) Opfølgning på samarbejdet med Ø-sammenslutningen og Aktionsgruppen om en fremtidig erhvervskonsulent.
- f. Valg af bestyrelsesmedlemmer og suppleanter.
 - 1). Formand Kai Winter (ikke på valg) 2). Næstformand Lars Møller (ikke på valg) 3). Kasserer Peter Van Drongelen (på valg) 4). Sekretær Jørgen Rasmussen (på valg) 5). Mette Meldgaard (på valg) 6). Lene Støvring (ikke på valg) 7). Suppleant Jan Bendix (på valg)
- g. Valg af revisor
- h. Eventuelt

Aktionsgruppen har næste ansøgningsfrist den 30. september

Småøers Aktionsgruppe råder foreløbig over penge til og med 2013. Det betyder, at vi nu har 2½ år tilbage i denne omgang. Vi ved endnu ikke om vi får midler i den næste syvårige periode. Sammen med Sammenslutningen af Danske Småøer arbejder vi naturligvis på også at have en pulje i 2014-2020. Men tiden må vise, om det lykkes for os.

Vi har 2 ansøgningsfrister om året, og den næste er 30. september 2011. Hvis man har planer om at søge er det en god idé at kontakte mig i god tid. Det er altid godt at få snakket om projektet, og jeg kan måske også hjælpe med at få rettet fejl i ansøgningen o.l.

Vi kan fordele ca. 3 mio. kr. om året til ø-projekter, som hører hjemme i enten landdistriktsprogrammet eller fiskeriud-

viklingsprogrammet (begge programmer bliver administreret af FødevarerErhverv under Fødevarerministeriet)

Om Småøernes Aktionsgruppe vil sende ansøgningen videre til FødevarerErhverv, er bestyrelsens beslutning. Min hjælp er altså ikke garanti for noget som helst. Men det gør måske projektet bedre og sagsgangen nemmere?

Besværligt og tidskrævende

Desværre skal ansøgerne lige nu regne med, at der kan gå op til 5-7 mdr., før de har et svar fra FødevarerErhverv. En ansøgning, som vi får her til 30. september, skal altså ikke regne med endeligt svar fra FødevarerErhverv før i april-maj 2012. Ansøgerne skal desuden være forberedte på, at ansøgningen, afrap-

porteringen, regnskabsafleggelsen og kontakten med FødevarerErhverv m.m. kan være besværlig og tidskrævende. Jeg hjælper, så godt jeg kan – men det kan være besværligt alligevel.

Læs meget mere på vores ø-web: www.aktionsgruppe.dk

Morten Priesholm, koordinator i Småøernes Aktionsgruppe

Nyheder om projekter og tilskud

Småøernes Aktionsgruppe har ikke bare til opgave at fordele midler fra de to store EU puljer landdistriktsprogrammet og fiskeriudviklingsprogrammet. Vi skal i det hele taget hjælpe ø-projekter på vej og støtte gode ideer. Det gør vi bl.a. ved at samle på information om fonde og tilskudsmuligheder.

På vores hjemmeside findes en liste over diverse tilskud – vi kalder det Tilskudsguiden. På forsiden af hjemmesiden skriver vi også løbende om ansøgningsfrister, nye puljer og nye muligheder.

Endelig sender jeg med jævne mellemrum mail direkte til øboere og projekter, som jeg mener, kan have glæde af nyheder om konkrete ordninger og puljer.

Hvis du gerne vil med på min liste over øboere med projekter i støbeskeen, så send mig en mail. Når der så er nyheder om diverse tilskud, så får du en mail fra mig. Jeg har mp@aktionsgruppe.dk.

Vores hjemmeside har adressen www.aktionsgruppe.dk

Morten Priesholm, Småøernes Aktionsgruppe

ØNet har et stærkt tilbud til de syddanske øboere

StryNet-ØNet er en virksomhed på den sydfynske ø, Strynø, der siden 2004 har forsynet de små øer og færgerne i Region Syddanmark med trådløst bredbånd. Vi opgraderer vores kapacitet og har nu et godt tilbud til gamle og nye kunder!

Vi kan tilbyde følgende:

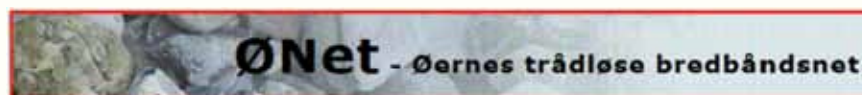
2Mbit/0,5Mbit pr. husstand	150 kr. om måneden
6Mbit/1Mbit pr. husstand	199 kr. om måneden
10Mbit/2Mbit pr. husstand	249 kr. om måneden
20Mbit/4Mbit pr. husstand	299 kr. om måneden

Nye kunder skal betale et engangsbeløb på 2.100 kr. for at oprettes som ny kunde med dertil hørende udstyr.

Alle priser er inkl. moms og gælder på de øer som ØNet dækker på nuværende tidspunkt.

For kunder der efterspørger en særlig stærk forbindelse, så kontakt os for at høre om muligheder og betingelser. Vi kan tilbyde op til 90Mbit per husstand. Vil du vide mere, så kontakt os på tlf. 20 42 92 77 eller mail: torben@strynet.dk

Læs om os på www.strynet.dk

Skarø Is – til vands, til lands – og nu i luften

Martin Jørgensen og Britta Tarp er makkerparret bag Skarø Is, her er det Martin der håndterer softice-maskinen på cafeen „Tante Sofie“ på Skarø

bidrage til patienternes restituering, velbefindende og appetit på livet. Jo hurtigere et sygt menneske kan genvinde lysten til at spise og komme på benene igen, jo færre omkostninger for patienten selv, de pårørende og generelt for sundhedssektoren. Endelig er Skarø Is også på markedet med en fedtfattig softice. Læs om det lille firma på www.isfraskaroe.dk

cj

Skarø Is er ved at udvikle sig til en ægte eksportsucces. Singapore Airlines mødte Skarø Is på en messe i Bellacenteret, faldt for smagen, og bestilte straks en speciel is til flyselskabets passagerer. Isen er baseret på en drink, Singapore Sling, som

længe er blevet serveret i selskabets fly. Men de driftige folk fra det lille is-firma har mange flere jern i ilden, bl.a. har de i samarbejde med brugere i sundhedssektoren udviklet en serie af proteinrige is til småtspisende og andre patientgrupper, som gerne skal

Ø-POSTEN

Nyheder fra Sammenslutningen af Danske Småøer. ISSN-0105-4325.

Ø-Postens spalter er åbne for alle; artiklerne er ikke nødvendigvis udtryk for Sammenslutningen af Danske Småøers holdninger.

Indsendte artikler bedes ikke overstige 1500 anslag.

Redaktion: Sammenslutningens bestyrelse

Dorthe Winther, Omø, ansv.h.	58 19 91 80
Eva Terkelsen, Bjørnø	20 63 15 31
Birte T. Holst, Aarø	74 58 46 78
Knud Madsen, Tunø	86 55 30 98
Kirsten Christensen, Baagø	64 71 12 37
Inge-Lise Bisted, Femø	54 71 51 41
Jørgen Møller, Fejø	44 95 92 95
Svend Erik Hansen, Omø	58 19 90 98
Redaktør: Claus Jensen	
Layout: Erik Steenstrup Dyhr	
Foto: Claus Jensen, Henning Mogensen, Bodil Nyborg	

Ø-Posten udgives med tilskud fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Annoncer: 4,00 kr. pr. sp.mm.

Tryk: Svendborg Tryk. Oplag: 3000

Redaktionen afsluttet 23. juni, 2011

Abonnement: 150 kr. pr. kalenderår.

Ø-Posten:

Sammenslutningen af Danske Småøer

Strynø Brovej 12, 5900 Rudkøbing

Tlf. 6251 3993

E-mail: sekretariatet@danske-smaaoer.dk

Internet: www.danske-smaaoer.dk